

Warszawa, 2 stycznia 2023 r.

Oświadczenie Gildii Polskich Reżyserów Dokumentalnych i Stowarzyszenia Kobiet Filmowców w sprawie tantiem z internetu i nowelizacji ustawy prawie autorskim i prawach pokrewnych

W imieniu Gildii Polskich Reżyserów Dokumentalnych oraz Stowarzyszenia Kobiet Filmowców chcielibyśmy wspólnie podkreślić konieczność pilnej nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przygotowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, która wprowadza tantiemy za wykorzystywanie filmów w internecie. Zdecydowanie popieramy w tym zakresie stanowisko Prezesa Stowarzyszenia Filmowców Polskich Jacka Bromskiego oraz innych organizacji filmowych.

Wierzymy, że zawarte w projekcie ustawy rozwiązania systemowe, zapewniające tantiemy dla wszystkich twórców, nie są w żaden sposób zagrożone, a grudniowa wizyta szefa Netflixa w Polsce nie opóźni tempa przyjmowania nowych przepisów. Zwracamy przy tym uwagę, że w trakcie konsultacji międzyresortowych, do obecnego kształtu najistotniejszego dla filmowców art. 70, żadne z ministerstw nie wniosło żadnych uwag.

Jesteśmy przekonani, że rozwiązanie systemowe to jedyny sposób na zapewnienie odpowiedniego, proporcjonalnego i niezrzekalnego wynagrodzenia za eksploatację filmów w internecie, a także sposób na najpełniejszą implementację unijnej dyrektywy o prawie autorskim na jednolitym rynku cyfrowym. To kwestia elementarnej sprawiedliwości wobec innych uczestników rynku. Tantiemy wypłacają już kina i telewizje – dlaczego platformy streamingowe, od lat rosnące w siłę kosztem tradycyjnych mediów, miałyby być faworyzowane przez polskie prawo?

Natomiast postulowane przez Netflix rozwiązania umowne już na starcie stawiają twórców w nieporównywalnie słabszej pozycji negocjacyjnej wobec cyfrowych gigantów. Szumnie zapowiadany w mediach program pilotażowy amerykańskiego serwisu obliczony jest niestety na dzielenie branży. Dlaczego wynagradzani mają być tylko twórcy produkcji oryginalnych oraz autorzy najchętniej oglądanych produkcji? Sukces platformy tworzy przecież cała bogata biblioteka zawierająca zarówno filmy wyprodukowane przez dany serwis VOD, jak i te zakupione na zasadach licencyjnych.

Rozwój cyfrowy to doskonała okazja dla twórców na dotarcie do widza na niespotykaną dotychczas skalę, jednak bez odpowiednich regulacji ta szansa może przerodzić się w zagrożenie. Aktualnie procedowany projekt nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych może uchronić filmowców przed losem narzędzia do pomnażania zysków gigantów internetowych. Dlatego wspieramy Ministerstwo Kultury na tym zaawansowanym etapie procesu legislacyjnego i liczymy, że cywilizacyjny standard, czyli przepisy, z których czerpią już korzyści nasi europejscy koledzy po fachu, stanie się wkrótce także naszą rzeczywistością.

Zarząd Gildii Polskich Reżyserów Dokumentalnych:

Lidia Duda, Paweł Łoziński, Tomasz Wolski

Zarząd Stowarzyszenia Kobiet Filmowców:

Barbara Białowąs, Joanna Kaczmarek, Agnieszka Olejnik, Katarzyna Trzaska